

13.4 Verpakkingsmateriaal en verpakkingen

13.4.1 Toepassingsgebied verpakking

De organisatie houdt rekening met alle verpakkingen, zowel productiegerelateerd, secundaire verpakkingen (groeperen, uitstellen) als tertiaire verpakkingen (transport) maar de scope betreffende de voorwaarden zijn de primaire consumentenverpakkingen, Dit zijn de algemene voorwaarden betreffende verpakking. Productnormen kunnen verdere beperkingen bevatten afhankelijk van de productcategorie.

13.4.2 Algemeen

Ontwikkelingen op het terrein van verpakkingen en verpakkingsmaterialen, zoals volledig composteerbare bio-kunststoffen dringen door in de (biologische) markt. Aan de andere kant worden aan verpakkingen soms heel specifieke eisen gesteld ten aanzien van de productkwaliteit. Verpakkingsmachines en verpakkingsmaterialen vragen vaak grote, langdurende investeringen.

Vanuit deze achtergrond worden slechts een beperkt aantal specifieke normen vastgelegd voor verpakkingen en verpakkingsmaterialen. De verpakkingsstrategieën voor Demeter producten worden beoordeeld door de Demeter Licentie Commissie.

Praktische verpakkingsoplossingen, die niet voldoen aan de uitgangspunten van Demeter verwerking, worden slechts tijdelijk goedgekeurd. Daarbij wordt rekening gehouden met eventuele langdurende investeringen. De gegevens over de verpakkingsmaterialen en de verpakkingsstrategie dienen ter goedkeuring aan de Demeter Licentie Commissie te worden opgestuurd.

Verpakkingen van Demeter-producten moeten voldoen aan de "best practice" op milieugebied, wat in elk geval betekent:

- Minimaliseer de hoeveelheid gebruikt materiaal
- verpakking die de indruk moet wekken van een groter volume dan die van de werkelijke inhoud, wordt weggelaten.
- Waar mogelijk hebben herbruikbare of op zijn minst recyclebare systemen de voorkeur.
- Oververpakking in de zin van bijvoorbeeld kleine verpakkingseenheden in een totale verpakking of extra decoratieve verpakkingsvoering worden niet toegepast.

De informatie wordt beoordeeld ten opzichte van de volgende criteria:

- Verpakkingen dienen waar mogelijk te worden vermeden.
- De productkwaliteit dient te zijn gegarandeerd. De Demeter Licentie Commissie kan om aanvullend onderzoek vragen.
- De specifieke biodynamische kwaliteit dient behouden te blijven.
- Gezondheidsaspecten ten opzichte van de consument dienen te worden meegenomen (toxicologische effecten op het product).
- Verpakkingen dienen zo mogelijk te worden retour genomen voor hergebruik (statiegeldsysteem) of passende recycling.
- Waar mogelijk dienen gecertificeerd (EN 13432, DIN V 54900) composteerbare verpakkingsmaterialen te worden gebruikt (breken af tot C en O2). Voor groenten en fruit is dit verplicht.
- De gebruikte verpakkingsmaterialen dienen zo mogelijk geschikt te zijn voor volledige recycling.

Bijlage nieuwe verpakkingsnormen

Wanneer niet aan de bovenstaande uitgangspunten kan worden voldaan, kan een ontheffing worden aangevraagd bij de Demeter Licentie Commissie voor de best mogelijke oplossing. De ontheffing dient te worden afgegeven op basis van informatie omtrent de gebruikte verpakkingsmaterialen (volledige specificaties van de materialen en productie processen) als ook op een ontwikkelingsstrategie voor meer passende oplossingen. Een ontheffing kan voor maximaal vijf jaar worden toegekend.

13.4.3 Niet toegestane verpakkingen algemene normen

De minimale algemene normen zijn:

- Nano-deeltjes in verpakkingen of coatings van verpakkingen zijn niet toegestaan. Bij twijfel dient er een verklaring bij de verpakkingsfabrikant te worden opgevraagd betreffende het niet toepassen van nano-deeltjes. Deze kunnen bijvoorbeeld gevonden worden in anti-microbacteriële coatings en in speciale verpakkingen (die oppervlakbehandelingen hebben ondergaan, met speciale hechtingsmethode, of speciale eisen betreffende de migratie van gassen.)
- Verpakkingsmateriaal dat chloor bevat (zoals PVC) is niet toegestaan voor het verpakken van Demeterproducten.
- Verpakkingen zijn niet gemaakt van materialen met GMO of van GMO afgeleide materialen (enzymen) Dit betreft met name bio-based plastic gefabriceerd met behulp van GMO hernieuwbare materialen.

13.4.4 Toegestane en beperkt toegestane verpakkingsmaterialen

In onderstaande tabel zijn de toegelaten verpakkingsmaterialen per productgroep met hun afkortingen weergegeven

Afkorting	Omschrijving productgroep
BB	Brood en bakproducten
MZ	Melk en zuivelproducten
S	Suiker, zoetmiddelen, ijs en chocolade
V	Vlees en vleeswaren
KS	Kruiden en specerijen
AGF	Aardappelen, groenten en fruit
OV	Oliën en vetten
BKV	Baby- en kindervoeding
W	Wijnen en mousserende wijnen
CAF	Cider, azijn, fruitwijn
G	Granen, soja, ontbijtgranen en pasta
A	Alcohol, gedistilleerd en alcohol voor verdere bewerking
B	Bier

Papier: toegestaan voor alle productgroepen

Gebleekt papier of karton moet volledig chloorvrij zijn (TCF) of elementair chloorvrij zijn (ECF). Gerecycled papier moet procesvrij zijn van chloor (PCF). Voor gerecycled papier en karton geldt dat migratie van minerale oliën naar het product moet worden vermeden. Dit is met name relevant voor vette en olierijke producten met een lange levensduur.

De papier groep omvat papier, waxpapier, PE-gecoat papier, Karton, Karton met PE en perkamentpapier. PE-gecoat papier is niet recyclebaar en dient waar mogelijk te worden vermeden.¹

Aardewerk en glas zijn toegestaan voor alle productgroepen

Plaatstaal en blik zijn ook toegestaan voor alle productgroepen, behalve voor wijn

Aluminium

Voor het verpakken van Demeterproducten dient het gebruik van aluminium te worden vermeden. Wanneer aluminium wordt gebruikt, dan bij voorkeur gerecycled aluminium.

Aluminiumfolie is alleen toegestaan indien technisch onvermijdbaar. Dit ter beoordeling van de DLC.. Verpakkingen bestaande uit meerdere materialen waaronder aluminium zijn toegestaan voor de categorieën AGF en MZ (verse melk) en niet alcoholische dranken (sappen) met een inhoud van minimaal 1 liter.

Aluminium tubes zijn toegestaan voor mosterd, mayonaise en mierikswortel.

Plastics

Polyethyleen (PE) en Polypropyleen (PPE) zijn in alle combinaties toegestaan voor alle productgroepen behalve voor AGF.

Polyamide (PA) is alleen toegestaan voor AGF, granen en vleesproducten

Polyacryl is toegestaan voor de productgroep G, waarbij productspecifieke restricties van toepassing kunnen zijn,

Polystyrol is alleen toegestaan voor zuivelbekers in combinatie met kartonnen "sleeves".

Polyethyleenftalaat (PET)

PET is toegestaan voor dranken in combinatie met een retoursysteem en voor vacuümvormen voor de productgroepen V, MZ en G

Cellulose en cellofaanverpakkingen zijn voor de productgroepen S en G toegestaan, ook in combinatie of als coating.

Bio-based plastics / technische biopolymeren

Bio-based plastics hebben voornamelijk weinig relevante milieuvordelen. Polyethyleen en cellulose-acetaat zijn toegestaan. Cellulose-acetaat is niet toegestaan voor wijn.

Composteerbare of biologisch afbreekbare verpakking

Zetmeel plastics (zetmeel blends, polymeren, polyvinyl, alcohol/PVAL, vacuümvormen), PLA, Cellulose producten en PHF zijn toegestaan als er wordt voldaan aan de Europese norm voor composteerbare verpakkingen.

---

¹ Dit is aanvullend op de internationale norm. Daar is PE-gecoat papier toegestaan.

13.4.5 Verpakking van groenten en fruit

Het verpakken van verse groenten en fruit in plastic (uit aardolie) en bio-based plastics is niet meer toegestaan vanaf 01-01-2021. Dit geldt ook voor de verpakkingen die minimaal voor een deel uit deze materialen bestaan.

Vooralsnog mag er gebruik gemaakt worden van gecertificeerde (EN 13432, DIN V 54900) composteerbare en biologisch afbreekbare plastics maar deze zullen in de toekomst ook worden uitgesloten.